

skutečnosti, mohly býti rozsudkem opomenuty bez následku zmatečnosti podle § 281 čís. 5 tr. ř. a rovněž nebylo třeba, by soud zjistil, zdali pro místo nehody platí nějaký zvláštní předpis, jenž výslovně nařizuje, že veškerá vozidla mají jezdit stále po levé straně silnice. Podle § 9 cit. zákona (silničního řádu) musí býti za tmavé noci každé vozidlo opatřeno rozžatou lucernou, kterou jest — rozuměj na vozidlo — umístiti tak, by mohla býti z daleka spatřena. Podle účelu tohoto ustanovení jest vymeziti pojem noci tak, že se rovná době, kdy není denního světla, a nelze proto shledati právní omyl v tom, že rozsudek pokládá čas po 18. hodině za dobu noční, ano v den souzené nehody (9. října) slunce již dávno před onou hodinou zapadlo a i doba soumraku již uplynula. Rozsudek zjišťuje dále, že v době souzeného skutku panovala úplná tma. Stížnost neuvádí, které výsledky hlavního přelíčení bránily tomuto závěru a zejména poukazovaly k tomu, že svítil měsíc. Proto jest setrvati při rozsudečném závěru, že se platným předpisům přičilo i, že stěžovatel nerozžal na svém vozíku světlo, ač bylo po 18. hodině a ač panovala úplná tma.

Čís. 3674.

Omezování osobní svobody nesmí, má-li jím býti založena objektivní skutková podstata zločinu podle § 93 tr. zák., ani trvati po dobu tak krátkou, že by pro své jen zcela pomíjející trvání nebylo pociťováno jako omezování volnosti pohybu, jehož pouhé stížení nestačí, ani nesmí býti tak nepatrné, by překážky při něm kladené mohly kýmkoli a beze všeho býti překonány.

K subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 93 tr. zák. se kromě úmyslu omezovati jiného v osobní svobodě nevyžaduje ještě dále sahající úmysl (pohlavně obcovati s napadenou, vynutiti na ní soulož); okolnost, že pachatel od tohoto konečného cíle dobrovolně upustil, nevadí, by mu jeho jednání nebylo přičítáno za zločin podle § 93 tr. zák.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1929, Zm I 436/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Táboře ze dne 27. dubna 1929, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem veřejného násilí podle § 93 tr. zák.

Důvody:

Zmatečná stížnost dovolává se důvodů zmatečnosti podle čís. 9 a) a 10 § 281 tr. ř. Nelze jí přiznati oprávnění v žádném z uplatňovaných směrů. Omezování osobní svobody jiného nesmí arci, má-li jím býti založena objektivní skutková podstata zločinu podle § 93 tr. zák., ani trvati po dobu tak krátkou, že by pro své jen zcela pomíjející trvání ani nebylo pociťováno jako omezování volnosti pohybu, jehož pouhé stížení nestačí, ani nesmí býti tak nepatrné, by překážky při něm kla-

dene mohly kýmkoli a beze všeho býti překonány. V souzeném případě spočívalo jednání, podřadně rozsudkem skutkové podstatě řečeného zločinu v tom, že obžalovaný uchopil Terezii Ch-ovou rukama kolem pasu a táhl jí k posteli, stojící v rohu světnice, načež se snažil porazit ji na postel, jeho úmysl se mu však nezdařil, ježto Ch-ová se mu bránila, že obžalovaný potom, když se v zápase dostali oba do blízkosti stolu, kde stála židle, snažil se posadit se na tuto židli a Ch-ovu posadit si na klín, že však Ch-ová zavolala právě v tu chvíli na výměnkáře (svého tchána), načež obžalovaný, byv asi tímto zvoláním překvapen, Ch-ové trochu povolil, čehož využila a, vytrhnuvši se mu, vyběhla na dvůr. Nelze důvodně tvrdit, že soud první stolice toto jednání obžalovaného, jak je zjišťuje rozsudek, posoudil způsobem v tom neb onom směru právně mylným. Svědecký údaj Terezie Ch-ové, podle něhož byla obžalovaným ve své osobní svobodě omezována po dobu asi $\frac{1}{4}$ hodiny, uvádějí samy rozsudkové důvody na pravou míru, správnost rozsudkového zjištění, že obžalovaný s Ch-ovou zápasil a ji tak v její osobní svobodě omezoval po delší dobu (chvíli), nepopírá zmateční stížnost. Nelze tudíž říci, že omezování trvalo tak krátce, že pro své jen zcela pomíjející trvání nebylo Ch-ovou pocíťováno jako omezování její volnosti pohybu. Kromě toho zjišťuje však rozsudek i dostatečnou intenzitu onoho omezování, dospívaje k závěru, že se lehce odstraniti nedalo, že se Ch-ová sama obžalovanému vytrhnouti nemohla, nýbrž že se jí to podařilo teprve, když obžalovaný, byv překvapen jejím zvoláním na výměnkáře, jí trochu povolil. Po stránce subjektivní zjišťuje rozsudek výslovně především, že obžalovaný, sleduje jako konečný cíl svého počínání vynucení soulože na Ch-ové a omezuje ji za tím účelem na její osobní svobodě, jednal plánovitě, úmyslně a protiprávně. Proti tomuto zjištění povahy po výtce skutkové brojí zmateční stížnost způsobem, podle §§ 258 a 288 č. 3 tr. ř. nepřipustným, popírá-li prostě, že úmysl obžalovaného směřoval k tomu, by Ch-ové bylo v užívání osobní svobody překáženo, zvláště když ono rozsudkové zjištění je doplněno připomínkou, výsledky řízení plně opodstatněnou, podle níž se obžalovaný ani nehájl v ten rozum, že snad chování Ch-ové v něm vyvolalo dojem, že její odpor není míněn vážně, a která poukazuje i na jeho vědomí, že omezuje její osobní svobodu proti její vůli, tedy protiprávně.

Tato až posud uvedená skutková zjištění rozsudková a z nich soudem čerpané závěry rázu právního opravňovaly soud již samy o sobě k rozsudkovému výroku, podle něhož jednání obžalovaného zakládá i objektivní, i subjektivní skutkovou podstatu zločinu podle § 93 tr. zák. Rozsudek zjišťuje arci dále nejen, že obžalovaný, využívaje příležitosti, kdy Ch-ová byla samotna, pojal úmysl s ní tělesně obcovati, nýbrž zejména též, že tohoto svého cíle chtěl dosáhnouti násilím a je v rozhodovacích důvodech vynucení soulože na Ch-ové označeno přímo jako konečný cíl jeho jednání. Zmateční stížnost je na omylu, vyslovujíc názor, že se k subjektivní skutkové podstatě zločinu podle § 93 tr. zák. kromě pachatelova úmyslu, omezovati jiného v osobní svobodě, vyžadoval ještě jeho dále sahající úmysl, pokud jde o souzený případ, úmysl obžalovaného obcovati pohlavně s Ch-ovou a vynutiti na ní soulož. Jak již řečeno, mohlo soudu první stolice k podřadění činu obžalovaného

subjektivní skutkové podstatě řečeného zločinu stačiti již rozsudkové zjištění, podle něhož obžalovaný, omezuje Ch-ovou v její osobní svobodě násilně a způsobem, odpovídajícím zároveň objektivnímu znaku zločinu podle § 93 tr. zák., jednal úmyslně a (vědomě) protiprávně. Zjišťuje-li rozsudek přes to jeho dále sahající úmysl a konečný cíl jeho jednání, stalo se tak zřejmě jen proto, že násilí, jehož obžalovaný proti Ch-ové použil a které vyhovuje pojmu omezování osobní svobody jiného člověka jakožto objektivního znaku řečené skutkové podstaty, sloužilo mu podle přesvědčení soudu jen jako prostředek k dosažení cíle jin současně sledovaného, aby na Ch-ové vynutil soulož. Jelikož rozsudek zjišťuje dále, že obžalovaný od svého konečného cíle dobrovolně upustil, nebylo po stránce právní závady proti tomu, by mu jeho jednání nebylo přičítáno jako zločin podle § 93 tr. zák. (rozh. č. 1404, 2890 sb. n. s.), ovšem za předpokladu, který byl v souzeném případě také splněn, že totiž ono jednání vykazuje veškeré pojmové znaky objektivní i subjektivní skutkové podstaty tohoto zločinu. Podřadil-li však soud právě stolice jednání obžalovaného správně a bez porušení (nesprávného použití) zákona skutkové podstatě zločinu podle § 93 tr. zák., stává se bezpředmětnou námitka, uplatňovaná zmateční stížností s hlediska důvodu zmatečnosti podle čís. 10 § 281 tr. ř.: v ten rozum, že ono jednání bylo lze kvalifikovati nejvýš jen jako přestupek podle § 516 tr. zák.

Čís. 3675.

Skutečnost, že se pachatel mohl sice pokládati za ohrožena a k obraně nucena, že však vykročil z mezí nutné obrany jen ze strachu, nezabavuje ho zodpovědnosti podle § 335 tr. zák.

Tato nedbalost ve smyslu posl. věty § 2 g) tr. zák. nevztahuje se na samu povahu skutku, k odvrácení útoku podniknutého, nýbrž na poměr tohoto skutku k rozsahu nutné obrany; nedbalost ta spočívá v možnosti poznání, že skutek není úměrným útoku a potřebě obrany; stačí tu i nedbalost nevědomá.

(Rozh. ze dne 22. listopadu 1929, Zm I 574/29.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení po ústním líčení zmateční stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Mostě ze dne 28. února 1929, jímž byl obžalovaný uznán vinným přestupkem proti bezpečnosti života podle § 335 tr. zák.

Důvody:

Zmateční stížnost obžalovaného dovolávajíc se důvodů zmatečnosti podle § 281 čís. 9 a) ,b) a 5 tr. ř. provádí je tvrzením, 1., že, mohl-li obžalovaný podle zjištění rozsudku za hádky s Ambrožem U-em považovati svoji tělesnou bezpečnost za ohroženu a tím se k obraně proti U-ovi nucena, nemohl seznati, že z toho může vzejíti nebezpečství pro tělesnou bezpečnost U-ovu, takže není tu zákonného znaku § 335 tr. zák. (§ 281 čís. 9 a) tr. ř.), 2. že, viděl-li se obžalovaný v hádce